

INHOUD

	Geconsolideerde jaarrekening 2008
52	Geconsolideerde balans per 31 december 2008
53	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2008
54	Geconsolideerd kasstroomoverzicht
56	Geconsolideerd mutatie-overzicht van het eigen vermogen
57	Toelichting algemeen
57	1. Informatie over de vennootschap
57	2. Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening
67	Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening
67	3. Acquisities en desinvesteringen
69	4. Joint ventures
70	5. Materiële vaste activa
71	6. Immateriële vaste activa
73	7. Financiële vaste activa
74	8. Winstbelasting
75	9. Voorraden
76	10. Handelsvorderingen en overige vorderingen (kortlopend)
77	11. Geldmiddelen en kasequivalenten
77	12. Vaste activa aangehouden voor verkoop
78	13. Geplaatst kapitaal en reserves
79	14. Rentedragende leningen
81	15. Pensioenen en overige regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding
85	16. Handelsschulden en te betalen posten (kortlopend)
85	17. Financiële instrumenten
87	18. Financieel risico management
91	19. Gesegmenteerde informatie
92	20. Kosten
93	21. Financieringsopbrengsten, financieringskosten en resultaat uit desinvesteringen
94	22. Winst per aandeel
94	23. Uitgekeerd en voorgesteld dividend
95	24. Niet uit de balans blijvende verplichting
96	25. Informatie over verbonden partijen
98	26. Gebeurtenissen na balansdatum
	Overige gegevens
112	Gebeurtenissen na balansdatum
112	Winstbestemming
113	Accountantsverklaring

GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2008

Voor bestemming resultaat; in duizenden euro's

Activa	2008	2007
Vaste activa		
Materiële vaste activa [5]	1.755	1.711
Immateriële vaste activa [6]	13.769	12.804
Financiële vaste activa [7]	0	1.020
Uitgestelde belastingvorderingen [8]	0	26
	15.524	15.561
Vlottende activa		
Voorraden [9]	10.425	10.293
Handelsvorderingen en overige vorderingen [10]	7.989	8.125
Valutatermijncontracten [17]	0	301
Te vorderen belasting	725	318
Geldmiddelen en kasequivalenten [11]	2.234	2.172
	21.373	21.209
Vaste activa aangehouden voor verkoop [12]	0	190
	21.373	21.399
Totaal activa	36.897	36.960
 Passiva		
Geplaatst kapitaal [13]	1.125	1.113
Agio	343	355
Ingehouden winst	16.441	14.546
Overige reserves [13]	-207	-225
Onverdeelde winst	179	2.998
Totaal eigen vermogen	17.881	18.787
 Langlopende verplichtingen		
Rentedragende leningen [14]	1.106	1.722
Pensioenen [15]	0	171
Uitgestelde belastingverplichtingen [8]	1.350	1.182
	2.456	3.075
 Kortlopende verplichtingen		
Handelsschulden en overige te betalen posten [16]	11.033	11.644
Rentedragende schulden [14]	5.138	3.453
Renteswaps [17]	49	1
Valutatermijncontracten [17]	340	0
	16.560	15.098
Totaal verplichtingen	19.016	18.173
 Totaal passiva	36.897	36.960

GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2008

In duizenden euro's

		2008	2007 ¹⁾
¹⁾ Gewijzigde presentatie ten opzichte van jaarrekening 2007	Netto-omzet [19]	25.713	25.883
	Kostprijs van de omzet [20]	-8.551	-8.733
	Brutowinst	17.162	17.150
	Overige baten [21]	80	131
	Verkoopkosten [20]	-5.275	-5.116
	Algemene beheerskosten		
	Algemene operationele kosten [20]	-9.832	-7.531
	Afschrijving op immateriële vaste activa [6]	-13	-13
	Afschrijving op materiële vaste activa [5]	-714	-631
	Totaal bedrijfslasten	-15.754	-13.160
	Winst voor rente en belastingen	1.408	3.990
	Financieringsopbrengsten [21]	16	759
	Financieringskosten [21]	-1.054	-671
	Winst voor belasting	370	4.078
	Belastinglast [8]	-191	-1.080
	Winst uit voortgezette bedrijfsactiviteiten toe te rekenen aan aandeelhouders van Koninklijke Brill nv	179	2.998
	Winst per aandeel [22]		
	Gewone/verwaterde winst per aandeel toe te rekenen aan aandeelhouders van Koninklijke Brill nv	0,10	1,63

GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

In duizenden euro's

	<u>2008</u>	<u>2007¹⁾</u>
¹⁾ Gewijzigde presentatie		
ten opzichte van		
Jaarrekening 2007		
Kasstroom uit bedrijfsactiviteiten		
Winst voor belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	371	4.078
Aanpassingen voor het aansluiten van de winst aan de netto kasstroom		
Correcties voor niet-kasgerelateerde mutaties		
Financieringsopbrengsten [21]	-16	-164
Financieringskosten	1.026	297
Boekwinst uit desinvesteringen	9	-131
Afschrijving vaste activa	1.220	1.085
Pensioenen [15]	849	-314
Overige mutaties	18	-105
Wijzigingen in het werkkapitaal		
Handelsvorderingen en overige vorderingen	136	731
Vorraden	-132	-1.090
Handelsschulden en overige te betalen posten	-682	463
Betaalde winstbelasting	<u>-403</u>	<u>-820</u>
Netto kasstroom uit bedrijfsactiviteiten	2.396	4.030
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa [5]	-758	-764
Desinvesteringen in materiële vaste activa [5]	0	39
Investeringen in immateriële vaste activa [6]	-1.026	-553
Desinvesteringen van immateriële vaste activa [6]	37	0
Acquisities gedaan met kasgeld [3]	-280	-75
Verstreckte achtergestelde lening aan pensioenfondsen als verantwoord onder financiële vaste activa	<u>0</u>	<u>-750</u>
Netto kasstroom aangewend voor investeringsactiviteiten	-2.027	-2.103

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangen rente [21]	16	71
Betaalde rente	-279	-363
Nieuwe bankleningen	0	800
Aflossing van bankleningen	-2.322	-1.250
Kasgeldleningen	0	-1.900
Betaald contant dividend over het vorig boekjaar [23]	-1.103	-241
Netto kasstroom aangewend voor financieringsactiviteiten	<u>-3.688</u>	<u>-2.884</u>
Netto afname in geldmiddelen en kasequivalenten	-3.319	-956
Netto valutaomrekeningsverschillen	0	-1
Geldmiddelen en kasequivalenten per 1 januari	<u>1.043</u>	<u>2.000</u>
Geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december [11]	-2.276	1.043

GECONSOLIDEERD MUTATIE-OVERZICHT VAN HET EIGEN VERMOGEN

In duizenden euro's

	geplaatst kapitaal [13]	Agio	ingehouden winst	overige reserves [13]	onverdeelde winst	totaal eigen vermogen
1 januari 2008	1.113	355	14.546	-225	2.998	18.787
Omrekening vreemde valuta deelnemingen	0	0	0	17	0	17
Herwaardering renteswap	0	0	0	1	0	1
Totale baten en lasten over het boekjaar direct opgenomen in het eigen vermogen	0	0	0	18	0	18
Winst over het boekjaar	0	0	0	0	179	179
Totale baten en lasten	0	0	0	18	179	197
Betaald contant dividend over het vorig boekjaar	0	0	0	0	-1.103	-1.103
Uitgekeerd stockdividend over het vorig boekjaar	12	-12	0	0	0	0
Winst over vorig boekjaar toegevoegd aan de ingehouden winst	0	0	1.895	0	-1.895	0
31 december 2008	1.125	343	16.441	-207	179	17.881
1 januari 2007	1.086	382	12.222	-142	2.565	16.113
Omrekening vreemde valuta deelnemingen	0	0	0	-97	0	-97
Herwaardering renteswap	0	0	0	14	0	14
Totale baten en lasten over het boekjaar direct opgenomen in het eigen vermogen	0	0	0	-83	0	-83
Winst over het boekjaar	0	0	0	0	2.998	2.998
Totale baten en lasten	0	0	0	-83	2.998	2.915
Betaald contant dividend over het vorig boekjaar	0	0	0	0	-241	-241
Uitgekeerd stockdividend over het vorig boekjaar	27	-27	0	0	0	0
Winst over vorig boekjaar toegevoegd aan de ingehouden winst	0	0	2.324	0	-2.324	0
31 december 2007	1.113	355	14.546	-225	2.998	18.787

TOELICHTING ALGEMEEN

1. Informatie over de vennootschap

De geconsolideerde jaarrekening van Koninklijke Brill nv per 31 december 2008 is goedgekeurd voor publicatie ingevolge het besluit van de Raad van Commissarissen en de Directie van 24 maart 2009. Koninklijke Brill nv is een in Nederland opgerichte en gevestigde vennootschap waarvan de aandelen openbaar worden verhandeld bij Euronext, Amsterdam.

De activiteiten van de vennootschap worden uiteengezet op pagina 2 en verder van dit jaarverslag.

2. Grondslagen bij de opstelling van de jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld op basis van de historische kostprijs, met uitzondering van de afgeleide financiële instrumenten die zijn gewaardeerd tegen reële waarde. De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's en alle bedragen zijn afgerond naar duizendtallen (EUR 000), tenzij anders is vermeld.

De geconsolideerde jaarrekening van Koninklijke Brill nv en haar dochterondernemingen is opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards (IFRS), zoals vastgesteld door de Europese Unie.

2.1 Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening bevat de jaarrekening van Koninklijke Brill nv en haar dochterondernemingen per 31 december. De jaarrekeningen van de dochterondernemingen zijn opgesteld voor hetzelfde verslagjaar als dat van de moedermaatschappij, waarbij consistente waarderingsgrondslagen zijn toegepast. In noot 25 bij de geconsolideerde jaarrekening wordt een overzicht gegeven van de dochterondernemingen.

Alle saldi, transacties, baten en lasten binnen de groep en winsten en verliezen voortvloeiend uit transacties binnen de groep die zijn opgenomen in de activa, worden volledig geëlimineerd.

Dochterondernemingen worden geconsolideerd vanaf overnamedatum, zijnde de datum waarop feitelijke zeggenschap over de overgenomen partij wordt verworven. Consolidatie wordt voortgezet tot het moment dat de feitelijke zeggenschap ophoudt te bestaan.

Bij het opstellen van de vennootschappelijke jaarrekening is ten aanzien van de winst- en verliesrekening gebruik gemaakt van de vrijstelling op basis van artikel 402 van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

2.2 Wijzigingen in de grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De volgende in 2008 in werking getreden standaarden en interpretaties hebben geen gevolgen voor de jaarrekening 2008 gehad:

- IFRIC 11 Transacties in groepsaandelen en ingekochte eigen aandelen
- IAS 39 en IFRS 7 Herclassificatie van financiële vaste activa

2.3 Toekomstige wijzigingen in de grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De volgende wijzigingen worden per 1 januari 2009 of daarna doorgevoerd:

IFRS 1 en IAS 27 Geconsolideerde jaarrekeningen en de administratieve verwerking van investeringen in dochterondernemingen

De wijzigingen op IFRS 1 staan een entiteit toe om in de eerste IFRS-jaarrekening ofwel conform IAS 27 de ‘kostprijs’ te bepalen van investeringen in dochterondernemingen, entiteiten waarover gezamenlijk de zeggenschap wordt uitgeoefend of geassocieerde deelnemingen ofwel een veronderstelde kostprijs te hanteren. De wijziging op IAS 27 verlangt dat alle dividenden die worden ontvangen van een dochteronderneming, een entiteit waarover gezamenlijk de zeggenschap wordt uitgeoefend of een geassocieerde deelneming worden verantwoord in de winst- en verliesrekening van de enkelvoudige jaarrekening. Beide wijzigingen worden van kracht voor boekjaren beginnend op of na 1 januari 2009. De wijziging op IAS 27 dient prospectief te worden toegepast. De nieuwe voorschriften betreffen slechts de enkelvoudige jaarrekening van de moedermaatschappij en niet de geconsolideerde jaarrekening. De standaard heeft geen effect op de financiële positie.

IFRS 8 Operationele segmenten

Deze standaard vervangt IAS 14 met betrekking tot rapportage over segmenten. In plaats van primaire en secundaire segmentatie dient te worden aangesloten op de segmentering die wordt toegepast in de interne rapportages. Deze standaard is eind 2007 goedgekeurd door de Europese Unie. De standaard heeft geen effect op de financiële positie.

IAS 1 Presentatie van financiële cijfers

De aanpassing heeft betrekking op de presentatie van mutaties in het eigen vermogen. Verder wordt aan de jaarrekening toegevoegd een samenvattend overzicht

van alle baten en lasten, inclusief de baten en lasten die buiten de winst- en verliesrekening zijn verantwoord. De standaard heeft geen effect op de financiële positie.

IAS 23 Kosten vreemd vermogen

Een herziening van deze standaard wordt effectief na 2008. De wijziging houdt in dat de kosten van vreemd vermogen voor investering in een actief dat over een langere periode gereed komt gekapitaliseerd dienen te worden. De standaard heeft alleen betrekking op investeringsprojecten die starten na 2008. Naar verwachting heeft deze standaard geen effect op de financiële positie.

Overige aanpassingen van standaarden

In mei 2008 zijn een aantal aanpassingen gepubliceerd gericht op het verwijderen van inconsistenties en verduidelijking van de standaarden. De volgende aanpassingen worden per 1 januari 2009 doorgevoerd:

IAS 16 Materiële vaste activa: Vervanging van de term “netto verkoopprijs” door reële waarde minus verkoopkosten. Deze aanpassing heeft geen effect op de financiële positie.

IAS 23 Financieringskosten: De definitie van financieringskosten is aangepast om de twee types van financieringskosten samen te voegen tot één – de interestkosten worden bepaald door gebruik te maken van de effectieve rente calculatie methode. Deze aanpassing heeft geen effect op de financiële positie.

IAS 36 Afwaardering activa: Als er gebruik wordt gemaakt van netto contante waarde calculatie voor de bepaling van de reële waarde minus verkoopkosten is een aanvullende toelichting over het gebruikte rentepercentage noodzakelijk. Deze aanpassing heeft geen effect op de financiële positie.

De volgende in 2009 in werking te treden standaarden en interpretaties hebben geen gevolgen voor de jaarrekening 2009:

- IFRS 2 Op aandelen gebaseerde betalingen
- IFRIC 12 Service concessies
- IFRIC 14 Beperking van de activa bij toegezegde aanspraken bij personele beloningen, minimale verplichtingen en de interactie daartussen
- IAS 32 en IAS 1 met betrekking tot financiële instrumenten met een terugneemverplichting
- IFRIC 13 Klanten loyaliteitsprogramma's
- IFRIC 15 Overeenkomsten betreffende bouw van vastgoed
- IFRIC 16 Financiële instrumenten met betrekking tot investeringen in buitenlandse ondernemingen
- IFRS 3R/IAS 27R Bedrijfscombinaties en de geconsolideerde jaarrekening
- IAS 39 In aanmerking komende afgedekte posities

2.4 Schattingsonzekerheden

Tenminste eenmaal per jaar wordt vastgesteld of uitgaverechten en goodwill onderhevig zijn geweest aan bijzondere waardeverminderingen. Dit vraagt om een schatting van de bedrijfswaarde van de kasstroomgenererende eenheden waaraan uitgaverechten en goodwill worden toegerekend. Daarbij wordt een schatting gemaakt van de toekomstige kasstromen van de kasstroomgenererende eenheid en wordt tevens de disconteringsvoet bepaald en de contante waarde van die kasstromen berekend. Zie voor meer toelichting noot 6 bij de geconsolideerde jaarrekening.

Voordat content- en informatiesystemen worden geactiveerd wordt een schatting gemaakt van de economische voordelen die deze zullen genereren.

Latente belastingvorderingen worden alleen opgenomen als het waarschijnlijk is dat er in de toekomst fiscale winsten zijn waarmee deze vorderingen kunnen worden vereffend.

De voorziening voor afwaardering debiteuren wordt waar mogelijk individueel bepaald. Als dit niet mogelijk is vindt collectieve waardering plaats aan de hand van de historische kans op afwaardering van handelsvorderingen.

De op content gerelateerde activa worden afgeschreven op basis van een verwacht verkooppatroon. Dit verkooppatroon wordt jaarlijks getoetst. De belangrijkste groep activa bestaat uit de contentgerelateerde produktiekosten die tot de voorraden worden gerekend. Door mediumneutraal uitgeven heeft content een andere levensduur dan de mediumgerelateerde produktiekosten. Deze verschillen kunnen per product-/marktcombinatie anders zijn.

De reële waarde van termijncontracten en renteswaps wordt bepaald aan de hand van de *mark-to-market* waarde van deze contracten per balansdatum.

Subsidies aan een uitgifteproject worden pas opgenomen als er een redelijke mate van zekerheid is dat de subsidie zal worden ontvangen en aan alle relevante voorwaarden zal worden voldaan.

2.5 Belang in joint venture

De vennootschap had een belang in een joint venture. Een joint venture is een contractuele afspraak waarbij twee of meer partijen een economische activiteit aangaan waarover zij gezamenlijk zeggenschap hebben. In 2008 heeft Brill zich teruggetrokken uit de joint venture waardoor er geen sprake meer is van invloed van betekenis op het zakelijk en financiële beleid. De joint venture wordt daarom in 2008 niet langer proportioneel geconsolideerd.

2.6 Omrekening vreemde valuta

De geconsolideerde jaarrekening luidt in euro's, die tevens de functionele en rapporteringvaluta van de vennootschap is. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste opname verantwoord tegen de koers van de functionele valuta per de datum van de transactie. Monetaire activa en verplichtingen die luiden in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers van de functionele valuta per balansdatum. Eventuele verschillen worden ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht. Niet-monetaire posten die worden gewaardeerd tegen historische kostprijs in een vreemde valuta worden omgerekend tegen de koersen per de datum van de oorspronkelijke transacties.

De functionele valuta van de deelneming in de Verenigde Staten is de us Dollar. Per balansdatum worden de activa en passiva van deze dochterondernemingen omgerekend naar de euro tegen de koers per balansdatum en de winst- en verliesrekeningen worden omgerekend tegen de gemiddelde koers voor het jaar. De koersverschillen die voortkomen uit de omrekening worden direct in een aparte component van het eigen vermogen gebracht. Bij de afstoting van een buitenlandse entiteit wordt het uitgestelde cumulatieve bedrag dat is opgenomen in het eigen vermogen voor die betreffende buitenlandse activiteit in de winst- en verliesrekening verantwoord.

2.7 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden tegen kostprijs opgenomen, onder aftrek van de cumulatieve afschrijving en de cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Afschrijving wordt lineair berekend op basis van de gebruiksduur van de betreffende activa. De boekwaarde van de materiële vaste activa wordt getoetst op bijzondere waardevermindering indien gebeurtenissen of veranderingen in de omstandigheden erop wijzen dat de boekwaarde mogelijk niet realiseerbaar is.

Ook de restwaarde en de gebruiksduur worden jaarlijks beoordeeld en zo nodig herzien.

Een materieel vast actief wordt niet meer op de balans opgenomen in geval van afstoting of indien er geen toekomstige economische voordelen van het gebruik of de afstoting worden verwacht. Een eventuele opbrengst of verlies, voortvloeiend uit de verwijdering van het actief op de balans, wordt op het moment van verwijdering ten gunste of ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht.

2.8 Immateriële vaste activa

Van derden verworven uitgaverechten en goodwill worden geactiveerd tegen verkrijgingsprijs. Uitgaverechten en goodwill zijn immateriële vaste activa met onbepaalde gebruiksduur. Op deze immateriële vaste activa wordt niet afgeschreven. De boekwaarde van een immaterieel vast actief met een onbepaalde gebruiksduur wordt jaarlijks getoetst, waarbij wordt beoordeeld of er sprake is van bijzondere waardeverminderingen op het niveau van de kasstroomgenererende eenheid. Ook wordt dan beoordeeld of de onbepaalde gebruiksduur nog gefundeerd is. Zo nodig wordt de gebruiksduur omgezet van onbepaalbaar in bepaalbaar.

Content en al dan niet in eigen beheer vervaardigde informatiesystemen worden eveneens tot de immateriële vaste activa gerekend. Deze worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs respectievelijk vervaardigingskosten. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire methode op basis van de geschatte gebruiksduur. Indien de realiseerbare waarde lager is dan de aldus berekende boekwaarde, vinden aanvullende afwaarderingen plaats. Jaarlijks wordt de gebruiksduur geëvalueerd.

2.9 Bijzondere waardevermindering van activa

De vennootschap beoordeelt per verslagdatum of er aanwijzingen zijn dat een actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien een

dergelijke aanwijzing aanwezig is, of indien de jaarlijkse toetsing op bijzondere waardevermindering van een actief vereist is, maakt de vennootschap een schatting van de realiseerbare waarde van het actief.

De realiseerbare waarde van een actief is de hoogste van de reële waarde van een actief na aftrek van de verkoopkosten of de gebruikswaarde, tenzij het actief geen inkomende kasstromen genereert die grotendeels onafhankelijk zijn van de stromen van andere activa of groepen van activa. Indien de boekwaarde van een actief de realiseerbare waarde overschrijdt, wordt het actief geacht een bijzondere waardevermindering te hebben ondergaan en wordt deze afgewaardeerd tot de realiseerbare waarde. Bij de bepaling van de gebruikswaarde worden de geschatte toekomstige kasstromen contant gemaakt, waarbij een discountingsvoet vóór belasting wordt toegepast die rekening houdt met de huidige marktbeoordelingen van de tijdwaarde van geld en de specifieke risico's van het actief. Bijzondere waardeverminderingverliezen van voortgezette bedrijfsactiviteiten worden opgenomen in de winst- en verliesrekening in de kostencategorie die overeenkomt met de functie van het betreffende actief.

Per iedere verslagdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een voorheen opgenomen bijzonder waardeverminderingverlies niet langer bestaat of is verminderd. Indien een dergelijke aanwijzing bestaat, wordt de realiseerbare waarde geschat. Een voorheen opgenomen verlies vanwege bijzondere waardevermindering wordt slechts teruggedenomen indien er een wijziging is opgetreden in de schatting die wordt gebruikt ter bepaling van de realiseerbare waarde van het actief sinds de opname van het laatste bijzondere waardeverminderingverlies. Indien dit het geval is, wordt de boekwaarde van het actief verhoogd naar de realiseerbare waarde. Dit verhoogde bedrag kan niet hoger zijn dan de boekwaarde die zou zijn bepaald (na aftrek van afschrijving) indien er geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief in eerdere

jaren zou zijn opgenomen. Een dergelijke terugneming wordt verantwoord in de winst of het verlies tenzij het actief wordt opgenomen tegen het gehewaardeerde bedrag, in welk geval de terugneming wordt behandeld als een herwaarderingsstename. Na een dergelijke terugneming wordt de afschrijvingslast aangepast om de herziene boekwaarde van het actief (na aftrek van een eventuele restwaarde) over de resterende gebruiksduur systematisch toe te rekenen aan toekomstige perioden.

2.10 Financiële vaste activa

Leningen en vorderingen zijn niet-afgeleide financiële activa met vaste of bepaalde betalingen die niet op een actieve markt zijn genoteerd. De achtergestelde lening aan het pensioenfonds wordt verantwoord onder deze post. Deze lening wordt gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode. Zodra de leningen en vorderingen niet langer op de balans worden opgenomen, of bij een bijzondere waardevermindering dan wel afschrijving, komen de winsten en verliezen ten gunste dan wel ten laste van de resultatenrekening.

2.11 Voorraden

Voorraden gereed product en onderhanden werk worden gewaardeerd tegen vervaardigingsprijs, waaronder begrepen de intern toegerekende personele kosten. De intern toegerekende personele kosten zijn exclusief een opslag voor overhead. De voorraden grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen inkoopprijs of lagere opbrengstwaarde.

De productiekosten van een boektitel bestaan uit content- en uit mediumgerelateerde kosten:

- Bij het gereedkomen van een titel worden de contentgerelateerde kosten – zoals kosten voor het zetten, illustraties en redactie – geactiveerd en afgeschreven. De geactiveerde kosten zijn deel van de voorraad gereedproduct op de balans. De

afschrijvingskosten komen ten laste van de kostprijs van de omzet. De afschrijving vindt niet lineair plaats, maar op basis van het geschatte verkooppatroon.

- De mediumgerelateerde kosten – waarvan de belangrijkste kosten zijn die voor het drukken en binden – worden gedeeld door het aantal geproduceerde exemplaren en vormen de kostprijs per titel (unit costs), welke op de balans staan als voorraad gereedproduct en bij uitlevering ten laste van de kostprijs van de omzet komen. De voorraad van titels ouder dan vijf jaar wordt volledig voorzien als incurant.

2.12 Handelsvorderingen en overige vorderingen

Handelsvorderingen worden opgenomen tegen de reële waarde van de tegenprestatie minus een voorziening voor oninbare bedragen. Een dergelijke voorziening wordt opgenomen indien er objectief bewijs is dat de vennootschap niet in staat zal zijn de openstaande bedragen te innen. Dubieuze debiteuren worden afgeschreven zodra de oninbaarheid is vastgesteld.

2.13 Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten in de balans bestaan uit banktegoeden, kasgeld en kortetermijn-deposito's met een oorspronkelijke looptijd van drie maanden of minder.

Ten behoeve van het geconsolideerde kasstroom-overzicht bestaan de geldmiddelen en kasequivalenten uit de liquide middelen zoals hierboven gedefinieerd, na aftrek van de openstaande bankkredieten. De financieringskosten in het geconsolideerde kasstroom-overzicht bevatten naast rente lasten ook kosten genomen voor herwaardering van leningen in vreemde valuta, herwaardering van de valutatermijn contracten en de renteswap.

2.14 Vast activa aangehouden voor verkoop

Een vast actief wordt aangemerkt als 'aangehouden voor verkoop' indien er een besluit is genomen door de directie tot verkoop, verkoop onmiddellijk kan plaatsvinden, de verkoop zeer waarschijnlijk is en het verkoopproces in gang is gezet, waarbij een verkoopprijs wordt gehanteerd die in hoogte redelijk is ten opzichte van de reële waarde van het actief.

2.15 Rentedragende leningen, handelsschulden en overige (kortlopende) schulden

Alle leningen en andere schulden worden bij de eerste opname opgenomen tegen de reële waarde van de ontvangen tegenprestatie onder aftrek van de direct toerekenbare transactiekosten.

Na deze eerste opname worden deze schulden vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode.

Winsten en verliezen worden opgenomen in het nettoresultaat zodra de schulden niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het afschrijvingsproces.

2.16 Niet langer opnemen in de balans van financiële activa en passiva

Financiële activa

Een financieel actief wordt niet langer opgenomen indien:

- de entiteit geen recht meer heeft op de kasstromen uit dit actief
- de vennootschap het recht heeft behouden om de kasstromen uit dit actief te ontvangen, maar een verplichting is aangegaan om deze volledig zonder belangrijke vertraging te betalen aan een derde ingevolge een bijzondere afspraak, of
- de vennootschap haar rechten op de kasstromen uit dit actief heeft overgedragen en ofwel (a) groten-deels alle risico's en voordelen van dit actief heeft

overgedragen, ofwel (b) niet grotendeels alle risico's en voordelen van dit actief heeft overgedaan of behouden, maar de zeggenschap over dit actief heeft overgedragen.

Financiële verplichtingen

Financiële passiva wordt niet langer op de balans opgenomen zodra aan de prestatie ingevolge de verplichting is voldaan, deze is opgeheven of is verlopen.

2.17 Bijzondere waardeverminderingen van financiële activa

De vennootschap bepaalt voor elke balansdatum of een financieel actief of een groep van financiële activa een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan.

Tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen activa

Indien er objectief bewijs voorhanden is dat een verlies is opgetreden vanwege bijzondere waardeverminderingen, dan wordt de boekwaarde van het actief direct verlaagd. Het bedrag van het verlies zal in de winst- en verliesrekening worden opgenomen.

2.18 Voorzieningen

Een voorziening wordt opgenomen indien (i) de vennootschap een huidige (contractuele of feitelijke) verplichting heeft als gevolg van een gebeurtenis in het verleden; (ii) het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen, vereist zal zijn om de verplichting af te wikkelen, en (iii) een betrouwbare schatting gemaakt kan worden van het bedrag van de verplichting. Als verwacht wordt dat (een deel van) een voorziening gedeeltelijk wordt vergoed, bijvoorbeeld ingevolge een verzekeringscontract, dan wordt de vergoeding opgenomen als een afzonderlijk actief indien de vergoeding vrijwel zeker is.

De last die met een voorziening samenhangt, wordt opgenomen in de winst- en verliesrekening na aftrek van een eventuele vergoeding. Indien het effect van de tijdwaarde van geld materieel is, worden de voorzie-

ningen contant gemaakt tegen een disconteringsvoet vóór belasting die, indien noodzakelijk, met de specifieke risico's van de verplichting rekening houdt.

2.19 Pensioenen en overige regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding

Nieuwe regeling

Per balansdatum zijn de twee oude pensioenregelingen voor de medewerkers in Nederland ondergebracht bij een verzekeraar en zijn aan te merken als een toegezegde bijdrageregeling.

Oude regeling

Tot december 2008 waren de twee pensioenregelingen voor de medewerkers in Nederland niet ondergebracht bij een verzekeraar. Dit betekent dat tot die tijd de regelingen moeten worden aangemerkt als toegezegde pensioenregelingen. De oude regelingen zijn toegepast tot eind december en ook als zodanig verwerkt.

De kosten van de toegezegde pensioenregelingen welke tot december 2008 in werking waren worden op actuariële wijze bepaald aan de hand van de "Projected Unit Credit"-methode. Actuariële winsten en verliezen worden opgenomen als baten of lasten indien de netto cumulatieve niet-verantwoorde actuariële winsten en verliezen aan het eind van het vorig boekjaar meer bedragen dan 10% van de toegezegde pensioenverplichting of de hogere reële waarde van de fondsbeleggingen per die datum. Deze winsten of verliezen worden toegerekend aan de verwachte gemiddelde resterende arbeidsduur van de werknemers die aan de regeling deelnemen.

De nettoverplichting uit hoofde van de toegezegde pensioenregelingen bestaat uit de contante waarde van de bruto verplichting plus de niet opgenomen actuariële winsten en verliezen, waarvan wordt afgetrokken de nog niet opgenomen backservicekosten en de reële waarde van de fondsbeleggingen waaruit de verplichtingen direct moeten worden afgewikkeld.

Indien een dergelijk totaalbedrag negatief is, is er sprake van een actief, dat wordt gewaardeerd tegen de laagste waarde van dit totaalbedrag of het totaalbedrag van cumulatieve niet-opgenomen actuariële verliezen, backservicekosten en de contante waarde van eventuele economische voordelen die beschikbaar zijn in de vorm van restituties uit de pensioenregeling of verlaging van de toekomstige premies voor de regeling.

Medewerkers in de Verenigde Staten hebben een beschikbare premiereregeling. Deze zijn ondergebracht bij een verzekeraar. De pensioenpremie wordt als een last verantwoord in de winst- en verliesrekening.

2.20 Leaseovereenkomsten

De bepaling of een regeling een leaseovereenkomst vormt of deze bevat, is gebaseerd op de inhoud van de overeenkomst en vereist een beoordeling of de uitvoering van de overeenkomst afhankelijk is van het gebruik van een bepaald actief of bepaalde activa en of de overeenkomst het recht toekent om het actief te gebruiken.

Operationele leasebetalingen worden gedurende de leaseperiode lineair opgenomen als last in de winst- en verliesrekening.

2.21 Opbrengstverantwoording

Opbrengsten worden verantwoord voorzover het waarschijnlijk is dat de economische voordelen ten goede zullen komen aan de vennootschap en de opbrengsten betrouwbaar kunnen worden bepaald. Opbrengsten worden verantwoord op het moment dat de belangrijkste risico's en voordelen van eigendom zijn overgedragen aan de koper. De volgende specifieke verantwoordingscriteria zijn van toepassing:

Verkoop van boeken en tijdschriften

Hieronder wordt verstaan de opbrengst uit levering van boeken en tijdschriften aan derden. Ontvangen abonnementsgelden worden niet verantwoord als opbrengst maar als kortlopende schuld, indien nog geen levering heeft plaatsgevonden.

Levering vindt plaats in gedrukte vorm of digitaal. Onder digitale levering valt ook het toegang hebben tot een database. Verder behoren daartoe verstrekte (licentie-) rechten. Van de opbrengsten worden de korting en de over de omzet geheven belastingen afgetrokken.

Geleverde diensten

Diensten zijn werkzaamheden in opdracht van en voor risico van derden. Dit betreft het op microfilm zetten of digitaal scannen van documenten. De opbrengst van geleverde diensten wordt evenredig over de contractperiode gespreid.

Rentebaten

De opbrengsten worden verantwoord naar gelang de rente aangroeit (via de effectieve-rentemethode, d.w.z. de rentevoet die bij contantmaking van de geschatte toekomstige kasontvangsten, gedurende de verwachte levensduur van het financiële instrument, uitkomt op de nettoboekwaarde van het financieel actief).

2.22 Kostprijs van de omzet

Indien een boek gereed is, worden de totale kosten opgenomen onder de voorraad gereed product. De contentgerelateerde kosten komen ten laste van de kostprijs van de omzet op basis van het geschatte verkooppatroon. De mediumgerelateerde kosten worden gedeeld door het aantal geproduceerde exemplaren en vormen de kostprijs per titel (unit costs). Bij uitlevering komen deze ten laste van de kostprijs van de omzet.

Indien een aflevering van een tijdschrift gereed is worden de bijbehorende kosten direct verantwoord in de winst- en verliesrekening. Daarnaast behoren hiertoe afschrijvingskosten van content- en informatiesystemen, royalty's en verzendkosten.

2.23 Subsidies

Een subsidie wordt volledig toegerekend aan het uitgeefproject waarvoor de subsidie wordt ontvangen. Indien een subsidie betrekking heeft op een kostenpost wordt de subsidie onder de "kostprijs van de omzet" verrekend.

2.24 Belastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingen

Verschuldigde en verrekenbare belastingvorderingen en -verplichtingen voor lopende en voorgaande jaren worden gewaardeerd op het bedrag dat naar verwachting zal worden teruggevorderd van of betaald aan de belastingdienst. Het belastingbedrag wordt berekend op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingen

Voor uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen wordt een voorziening gevormd op basis van de tijdelijke verschillen per balansdatum tussen de fiscale boekwaarde van activa en passiva en hun in deze jaarrekening opgenomen boekwaarde. Uitgestelde belastingvorderingen worden opgenomen voor alle verrekenbare tijdelijke verschillen voorzover het waarschijnlijk is dat er fiscale winst beschikbaar zal zijn waarmee het verrekenbare tijdelijke verschil kan worden verrekend. Uitgestelde belastingvorderingen en verplichtingen worden verantwoord voor alle belastbare tijdelijke verschillen, behalve:

- indien de uitgestelde belastingvordering voortkomt uit de eerste opname van een vordering of verplichting in een transactie die geen bedrijfs-

combinatie is en, op het moment van de transactie, geen invloed heeft op de winst vóór belasting of het fiscale resultaat, en/of

- indien de uitgestelde belastingverplichting voortkomt uit de eerste opname van goodwill of de eerste opname van een actief of verplichting in een transactie die geen bedrijfscombinatie is en, op het moment van de transactie, geen invloed heeft op de winst vóór belasting of het fiscale resultaat, en
- voor wat betreft belastbare tijdelijke verschillen die verband houden met investeringen in dochterondernemingen en belangen in joint ventures, indien het tijdstip van afwikkeling geheel zelfstandig kan worden bepaald, en het waarschijnlijk is dat het tijdelijke verschil niet in de nabije toekomst zal worden afgewikkeld.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gewaardeerd tegen de belastingtarieven die naar verwachting van toepassing zullen zijn op de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of de verplichting wordt afgewikkeld, op basis van de bij wet vastgestelde belastingtarieven en geldende belastingwetgeving.

Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd indien er een in rechte afdwingbaar recht bestaat om belastingvorderingen te salderen met belastingverplichtingen en de uitgestelde belastingen verband houden met dezelfde belastbare entiteit en dezelfde belastingautoriteit.

Omzetbelasting

Opbrengsten, kosten en activa worden opgenomen na aftrek van de omzetbelasting. Het netto bedrag van de omzetbelasting die kan worden teruggevorderd van of betaalbaar is aan de belastingdienst wordt opgenomen als een onderdeel van de vorderingen of verplichtingen in de balans.

2.25 Afgeleide financiële instrumenten en afdekking van risico's

De vennootschap heeft afgeleide financiële instrumenten zoals termijncontracten voor valutatransacties en renteswaps voor het afdekken van risico's die samenhangen met vreemde valuta respectievelijk rente. Deze afgeleide financiële instrumenten worden op transactiedatum gewaardeerd tegen de reële waarde. Afgeleide financiële instrumenten worden opgenomen als een actief indien de reële waarde positief is en als een passief indien de reële waarde negatief is.

De reële waarde van de termijncontracten op valutaverkopen wordt bepaald aan de hand van de marktwaarde van gelijksoortige instrumenten. Hedge accounting wordt niet toegepast op termijncontracten omdat de afdekking niet voldoende effectief is in het bereiken van compensatie van het risico van verandering in de reële waarde van de afgedekte positie. Niet-gerealiseerde waardemutaties op deze contracten worden verrekend in de winst- en verliesrekening.

De reële waarde van de renteswaps wordt bepaald aan de hand van de marktwaarde van gelijksoortige instrumenten. In voorgaande jaren is hedge accounting toegepast op de renteswaps. Deze afdekking is naar verwachting zeer effectief in het bereiken van compensatie van het risico van verandering in de reële waarde van de afgedekte positie. Niet-gerealiseerde waardemutaties worden verrekend via het eigen vermogen, onder aftrek van een reservering voor latente belastingvordering of -verplichting.

Op nieuwe in 2008 afgesloten renteswaps wordt uit hoofde van kosten overweging geen hedge accounting toegepast. Niet-gerealiseerde waardemutaties op de renteswaps worden verrekend in de winst- en verliesrekening.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

In duizenden euro's

3. Acquisities en desinvesteringen

Acquisities en desinvesteringen in 2008

Bibliographie Linguistique

In april 2008 heeft Brill van Springer Science het fonds *Bibliographie Linguistique* overgenomen. Dit betrof een overname van uitgaverechten. De overnameprijs was EUR 100 duizend en is volledig uit eigen kasmiddelen betaald. De bijdrage aan de omzet in 2008 was EUR 170 duizend. Voor 2009 wordt verdere groei van de omzet verwacht.

Tijdschrift Insect Systematics & Evolution

In juli 2008 heeft Brill van Apollo Books, gevestigd in Denemarken, een tijdschrift op het gebied van biologie overgenomen. Dit betrof een overname van uitgaverechten. De overnameprijs was EUR 115 duizend en is volledig uit eigen kasmiddelen betaald. De overname gaat in per abonnementsjaar 2009 en heeft daarom in 2008 geen effect op de omzet. Naar verwachting zal op jaarbasis de omzet met EUR 60 duizend toenemen.

Overige overnames

In 2008 hebben er vier kleinere overnames plaatsgevonden. Bij deze overnames zijn alleen uitgaverechten gekocht. De daarmee gemoeide overnameprijs was in totaal EUR 102 duizend en is volledig uit eigen kasmiddelen betaald. De bijdrage van deze kleinere overnames aan de omzet in 2008 was EUR 7 duizend. Naar verwachting zal op jaarbasis de omzet met EUR 90 duizend toenemen.

Desinvesteringen

In juni 2008 zijn een aantal losbladige titels verkocht aan Lexgulf Publishers Ltd, gevestigd in het Verenigd Koninkrijk en in september 2008 is het tijdschrift *Advanced Powder Technology* verkocht aan The Society of Powder Technology gevestigd in Japan. In totaal is er in 2008 een boekwinst van EUR 7 duizend

op de desinvesteringen van het tijdschrift. Naast de verkochte activa is ook het deel van de overgenomen activa met betrekking tot RusAr die was verantwoord onder IDC afgeboekt. Dit levert een verlies van EUR 16 duizend op.

Acquisities en desinvesteringen in 2007

Fondsonderdelen Koninklijke Van Gorcum

In juli 2007 is een fondsonderdeel van Koninklijke Van Gorcum overgenomen. Dit betrof een overname van activa. De overnameprijs was EUR 130 duizend en wordt volledig uit eigen kasmiddelen betaald. De bijdrage aan de omzet in 2007 was EUR 12 duizend. Op jaarbasis zou de omzet in 2007 EUR 50 duizend hebben bedraagt. Voor 2008 wordt verdere groei van de omzet voorzien.

Tijdschriftenruil Sage

In juli 2007 is met Sage een ruil van activa overeengekomen, waarbij Brill het tijdschrift *Critical Sociology* heeft afgestaan tegen het overnemen van vier tijdschriften op het gebied van religie. In 2007 had deze ruil geen effect op de omzet. Op jaarbasis zal de omzet met EUR 20 duizend toenemen.

Het gaat om een ongelijkwaardige ruil. De reële waarde van *Critical Sociology* is bepaald op EUR 394 duizend, terwijl de reële waarde van de vier verkregen tijdschriften is bepaald op EUR 319 duizend. Dit betekent dat het afstaan van *Critical Sociology* afzonderlijk wordt verantwoord als een desinvestering en de ontvangen tijdschriften worden verantwoord onder acquisities.

De aan *Critical Sociology* toegerekende boekwaarde van EUR 180 duizend is door deze ruil afgeschreven. Per saldo was er als gevolg van deze ruil een boekwinst van EUR 139 duizend, welke is verantwoord als resultaat uit desinvestering.

Uitstroom kasmiddelen bij acquisities:	2008	2007
Betaald of nog te betalen met kasmiddelen	-317	-130
Waarvan nog te betalen met kasmiddelen	93	55
Nettokasmiddelen acquisitie	-225	-75
Kasmiddelen behorende bij acquisitie vorige boekjaar	-55	0
Nettokasmiddelen acquisities in boekjaar	-280	-75

Instroom kasmiddelen bij de desinvesteringen:	2008	2007
Ontvangen of nog te ontvangen kasmiddelen	53	0
Waarvan nog te ontvangen kasmiddelen	-16	0
Nettokasmiddelen desinvesteringen	37	0
Kasmiddelen behorende bij desinvesteringen vorige boekjaar	0	0
Nettokasmiddelen desinvesteringen in boekjaar	37	0

4. Joint ventures

In april 2008 heeft Brill zich teruggetrokken uit de joint venture. Het belang van 50% in RusAr Publishers of Archival Resources is om niet overgedragen aan de mede-eigenaar van de joint venture.

De deconsolidatie van de joint venture heeft geleid tot een winst van EUR 63 duizend in de geconsolideerde jaarrekening 2008.

Balans per 31 december:	<u>2008</u>	<u>2007</u>	Winst en verliesrekening:	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Activa					
Vaste activa			Omzet	0	15
Materiële vaste activa	0	0	Kostprijs van de omzet	<u>0</u>	<u>-8</u>
Uitgestelde belastingvorderingen	0	26	Brutowinst	0	6
Vlottende activa			Personeelskosten	0	0
Handelsvorderingen en overige vorderingen	0	11	Overige operationele kosten	<u>0</u>	<u>-21</u>
Geldmiddelen en kas equivalenten	<u>0</u>	<u>0</u>	Verlies voor rente en belastingen	0	-15
Totaal activa	<u>0</u>	<u>37</u>	Rente-inkomsten	0	0
			Rentelasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Passiva			Verlies voor belasting	0	-15
Eigen vermogen			Belastingbate	<u>0</u>	<u>3</u>
Geplaatst kapitaal	0	14	Verlies	<u>0</u>	<u>-12</u>
Geaccumuleerd verlies	<u>0</u>	<u>-77</u>			
Totaal eigen vermogen	0	-63			
Kortlopende verplichtingen			Effect van joint venture op de kasstroom:	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Rentedragende leningen	0	15	Operationele kasstroom	0	-24
Handelsschulden en overige te betalen posten	<u>0</u>	<u>85</u>	Investeringskasstroom	0	-14
Totaal verplichtingen	0	100	Financieringskasstroom	<u>0</u>	<u>30</u>
Totaal passiva	<u>0</u>	<u>37</u>	Netto kasstroom	<u>0</u>	<u>-8</u>

5. Materiële vaste activa

	verbouwingen	overige materiële vaste activa	totaal
31 December 2008			
Boekwaarde per 1 januari	436	1.275	1.711
Investeringen	0	758	758
Desinvesteringen	0	0	0
Afschrijvingen	-61	-653	-714
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde per 31 december	375	1.380	1.755
1 januari			
Kostprijs	612	3.954	4.566
Cumulatieve afschrijvingen	-176	-2.679	-2.855
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde	436	1.275	1.711
31 december			
Kostprijs	612	4.712	5.324
Cumulatieve afschrijvingen	-237	-3.332	-3.569
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde	375	1.380	1.755
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	verbouwingen	overige materiële vaste activa	totaal
31 December 2007			
Boekwaarde per 1 januari	513	1.104	1.617
Investeringen	40	724	764
Desinvesteringen	0	-39	-39
Afschrijvingen	-117	-514	-631
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde per 31 december	436	1.275	1.711
1 januari			
Kostprijs	572	3.424	3.996
Afschrijvingen	-59	-2.320	-2.379
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde	513	1.104	1.617
31 december			
Kostprijs	612	3.954	4.566
Afschrijvingen	-176	-2.679	-2.855
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Boekwaarde	436	1.275	1.711
	<hr/>	<hr/>	<hr/>

De geschatte gebruiksduur van de activa is als volgt:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Verbouwingen	10 jaar	10 jaar
Overige materiële vaste activa	3 tot 10 jaar	3 tot 10 jaar

De post overige materiële vaste activa betreft investeringen in ICT.
De afschrijvingstermijn voor verbouwingskosten is in overeenstemming met de looptijd van het huurcontract.

	uitgaverechten		goodwill		content- en informatiesystemen		totaal	
6. Immateriële vaste activa	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Boekwaarde per 1 januari	10.091	9.877	1.672	1.855	1.041	942	12.804	12.674
Investerings	318	394	0	7	1.025	553	1.343	954
Desinvesteringen	-62	-180	0	0	0	0	-62	-180
Afschrijvingen	0	0	0	0	-506	-454	-506	-454
Herclassificatie	0	0	190	-190	0	0	-190	-190
Boekwaarde per 31 december	<u>10.347</u>	<u>10.091</u>	<u>1.862</u>	<u>1.672</u>	<u>1.560</u>	<u>1.041</u>	<u>13.769</u>	<u>12.804</u>
1 januari								
Kostprijs	10.091	9.877	1.672	1.855	2.336	1.783	14.099	13.515
Afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-1.295</u>	<u>-841</u>	<u>-1.295</u>	<u>-841</u>
Boekwaarde	<u>10.091</u>	<u>9.877</u>	<u>1.672</u>	<u>1.855</u>	<u>1.041</u>	<u>942</u>	<u>12.804</u>	<u>12.674</u>
31 december								
Kostprijs	10.347	10.091	1.862	1.672	3.361	2.336	15.570	14.099
Afschrijvingen	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-1.801</u>	<u>-1.295</u>	<u>-1.801</u>	<u>-1.295</u>
Boekwaarde	<u>10.347</u>	<u>10.091</u>	<u>1.862</u>	<u>1.672</u>	<u>1.560</u>	<u>1.041</u>	<u>13.769</u>	<u>12.804</u>

De post herclassificatie heeft betrekking op het niet langer aanmerken van een deel van de overname van Transnational, gedaan in 2006, als aangehouden voor verkoop (noot 12).

Uitgaverechten en goodwill hebben betrekking op verworven auteursrechten. Eind 2008 was de boekwaarde daarvan EUR 12,2 miljoen. De waarde daarvan wordt jaarlijks getoetst op de realiseerbare waarde en/of bijzondere waardeverminderingen.

Deze activa hebben in principe een onbepaalde levensduur. De waarde daarvan wordt jaarlijks getoetst op de realiseerbare waarde en/of bijzondere waardeverminderingen, door berekening van de contante waarde over 5 jaar plus 50% van de contant gemaakte restwaarde. Aangenomen wordt dat de restwaarde gelijk is aan de de contante waarde van een eeuwigdurende kasstroom ter grootte van de kasstroom van het vijfde jaar.

De kasstroom voor belasting wordt verdisconteerd tegen 10,5%, gebaseerd op 50% financiering van de onderneming met eigen vermogen. De belangrijkste veronderstellingen die zijn toegepast hebben betrekking op de omzetgroei en de ontwikkeling van de brutowinst. Deze veronderstellingen zijn gebaseerd op inschattingen van het management. Indien in plaats

van de veronderstelde omzetgroei gemiddeld de omzet ieder jaar met 12,5% zou dalen bij een onbepaalde levensduur, dan is de realiseerbare waarde gelijk aan de boekwaarde. Een omzetsdaling zou het gevolg kunnen zijn van slechtere marktomstandigheden of een aanzienlijke waardedaling van de us-dollar (zie noot 18). Bij een verdere daling van de omzet zou een bijzondere afwaardering moeten plaatsvinden.

Daarnaast leidt een stijging van de rente tot een lagere contante waarde van toekomstige kasstromen voorzover prijsstijgingen daarbij achterblijven. Bij een stijging van de rente met 14,5% tot een disconteringsvoet van 25% is nog geen bijzondere afwaardering nodig.

In onderstaande tabel wordt aangegeven de boekwaarde van de grootste kasstroomgenererende eenheden. Daarnaast is er een aantal kasstroomgenererende eenheden van kleine omvang, voornamelijk tijdschriften, die in de loop van de tijd zijn geacquireerd. Deze worden samengevat als "overige". Deze kasstroomgenererende eenheden zijn beoordeeld op bijzondere waardevermindering, conform bovenstaande methodiek.

De boekwaarde, bestaande uit uitgaverechten en goodwill, van deze activa was:

Boekwaarde uitgaverechten en goodwill (x EUR 1.000)	uitgaverechten		goodwill		totaal	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Martinus Nijhoff	6.522	6.522	283	283	6.805	6.805
IDC	0	0	1.150	1.150	1.150	1.150
Transnational	607	607	306	116	913	723
VSP	902	928	0	0	902	928
Overig	2.316	2.034	123	123	2.439	2.157
Totaal	10.347	10.091	1.862	1.672	12.209	11.763

De toename van de goodwill van Transnational wordt veroorzaakt door het feit dat een gedeelte van het fonds niet langer meer als aangehouden voor verkoop (noot 12) wordt aangemerkt.

Naast immateriële activa met een onbepaalde levensduur zijn er immateriële activa met een bepaalde levensduur. Daartoe behoren content en informatiesystemen. Deze worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijvingslasten van content en informatiesystemen waren in 2008 EUR 493 duizend (2007: EUR 442 duizend) en worden in de winst- en verliesrekening verantwoord onder de kostprijs van de omzet (noot 20).

7. Financiële vaste activa

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Achtergestelde lening pensioenfonds	-	1.020
	<u>-</u>	<u>1.020</u>

De aan de Stichting Pensioenfonds Peltenburg verstrekte achtergestelde lening van in totaal EUR 1.020 duizend is vanwege de overgang naar een ander pensioenuitvoerder door Brill in 2008 kwijtgeschol-

den. Het resultaat, een verlies van EUR 1.020 duizend, is verantwoord in de winst- en verliesrekening onder personeelskosten.

8. Winstbelasting	2008	2007
Geconsolideerde winst- en verliesrekening		
<i>Winstbelasting over het lopende boekjaar</i>		
Actuele belastinglast	-66	651
Aanpassing belastinglast voorgaande jaren	63	-18
<i>Uitgestelde belasting</i>		
M.b.t. herkomst en terugboeking tijdelijke verschillen	194	447
Winstbelasting opgenomen in de geconsolideerde winst- en verliesrekening	191	1.080

Geconsolideerd mutatie-overzicht van het eigen vermogen	2008	2007
<i>Uitgestelde belastingen op posten die direct in het eigen vermogen zijn verwerkt</i>		
Omrekening vreemde valuta	-5	-25
Herwaardering renteswap	0	4
Winstbelasting opgenomen in het eigen vermogen	-5	-21

Onderstaande tabel geeft de aansluiting tussen de belastingdruk en de uitkomst van de berekening van de winst voor belasting vermenigvuldigd met het lokale belastingtarief van Nederland per 31 december 2008 en 2007.

	2008	2007
Winst voor belasting	370	4.078
Tegen het wettelijke in Nederland van toe- passing zijnde tarief van 25,5% (2006: 29,6%)	94	1.040
Aanpassing winstbelasting vorige jaren	63	-18
Effect van afwijkend belastingtarief in de Verenigde Staten	38	55
Effect verschil commerciële en fiscale kosten	-4	3
Tegen een effectieve belastingdruk van 51,7% (2007: 26,5%)	191	1.080

	geconsolideerde balans		geconsolideerde winst- en verliesrekening	
Uitgestelde belastingen	2008	2007	2008	2007
<i>Uitgestelde belastingen in Nederland</i>				
Versnelde fiscale afschrijving	-1.628	-1.394	234	298
Vertraagde fiscale afschrijving	110	0	-110	
Te verrekenen verliezen IDC	168	168	0	66
Pensioenen	0	44	44	80
	<u>-1.350</u>	<u>-1.182</u>		
<i>Uitgestelde belastingen in overige landen</i>				
Uitgestelde opbrengsten RusAr	0	26	26	13
Aanpassing reële waarde voorraad	0	0	0	-10
	<u>0</u>	<u>26</u>		
Uitgestelde belastingvordering (+) / belastingsschuld (-)			<u>194</u>	<u>447</u>

IDC Publishers BV had bij overname EUR 1,1 mln aan compensabele verliezen. De compensabele verliezen mogen ook na de fusie tussen Brill NV en IDC

Publishers BV worden aangewend voor het deel van de winst voor belasting dat kan worden toegerekend aan de activiteiten van voormalig IDC Publishers BV.

9. Voorraden	2008	2007
Onderhanden werk	2.159	2.380
Gereed product	<u>8.266</u>	<u>7.913</u>
Totale voorraden	<u>10.425</u>	<u>10.293</u>

De waarde van de voorraad gereed product is inclusief een voorziening voor onverkoopbaarheid. Deze voorziening is in 2008 verhoogd met EUR 295 duizend (2007: EUR 220 duizend).

De voorraadwaarde van de content wordt afgeschreven op basis van het geschatte verkooppatroon. Dit komt ten laste van de kostprijs van de omzet.

De schatting van het verkooppatroon wordt jaarlijks getoetst aan het historisch verkooppatroon. Uit toetsing in 2007 is gebleken dat de economische levensduur van content langer is geworden. Daarop is per 2007 de afschrijvingsduur verlengd van 5 naar 7 jaar. Het effect van deze schattingswijziging was, dat in 2007 EUR 273 duizend minder is afgeschreven op titels uitgegeven in 2007 en eerder.

10. Handelsvorderingen en overige vorderingen (kortlopend)

	<u>2008</u>	<u>2007</u>	
Handelsvorderingen	5.954	6.697	Handels- en overige vorderingen zijn kortlopend van karakter. Handelsvorderingen zijn niet-rentedragend en hebben over het algemeen een betalingstermijn van 30- 90 dagen, afhankelijk van het land van vestiging van de debiteur.
Overige vorderingen	<u>2.035</u>	<u>1.428</u>	
	<u>7.989</u>	<u>8.125</u>	

Ouderdom handelsdebiteuren	Betalingstermijn niet verstreken	verstreken maar niet afgewaardeerd				Totaal
		< 30 dagen	30-60 dagen	60-90 dagen	> 90 dagen	
2008	4.141	1.355	63	102	293	5.954
2007	5.062	1.049	216	151	219	6.697

De inbaarheid van debiteuren wordt periodiek beoordeeld. Op basis van deze beoordeling wordt de hoogte van de voorziening voor afwaardering handelsdebiteuren vastgesteld. Beoordeling vindt plaats met de individuele methode, dat wil zeggen dat per factuur waarvan de betalingstermijn is verstreken, een oordeel wordt gevormd over de inbaarheid daarvan.

Daarnaast vindt beoordeling met de collectieve methode plaats. Deze methode houdt in dat te verwachte verliezen op uitstaande handelsdebiteuren statistisch op basis van ouderdom worden bepaald. Het maximale risico op handels- en overige vorderingen is gelijk aan het totaal bedrag uitstaande per balansdatum.

Objectieve oordeelsvorming over de inbaarheid is gebaseerd op:

- Historisch betaalgedrag van debiteur;
- Informatie van derden over de kredietwaardigheid van de debiteur.

Mutaties in de voorziening voor afwaardering handelsdebiteuren

	beoordeeld met de individuele methode	beoordeeld met de collectieve methode	totaal
Op 1 januari 2007	0	-428	-428
Toevoegingen	-155	100	-55
Aanwending	<u>0</u>	<u>28</u>	<u>28</u>
Op 31 december 2007	-155	-300	-455
Toevoegingen	-118	186	-68
Aanwending	<u>50</u>	<u>-102</u>	<u>-52</u>
Op 31 december 2008	<u>-223</u>	<u>-216</u>	<u>-439</u>

11. Geldmiddelen en kasequivalenten

	<u>2008</u>	<u>2007</u>	
Geldmiddelen	2.234	1.758	Op de banktegoeden wordt een rente vergoed tegen ABN Amro basiscall -/- 1%, per balans datum was dit 0%. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van bankdeposito's met een hoger variabel tarief.
Korte-termijndeposito's	0	414	
	<u>2.234</u>	<u>2.172</u>	

Voor het geconsolideerd kasstroomoverzicht kunnen de geldmiddelen en kasequivalenten per 31 december als volgt worden gespecificeerd:

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Geldmiddelen	2.234	1.758
Korte-termijndeposito's	0	414
Bankkredieten ^[14]	<u>-4.510</u>	<u>-1.129</u>
	<u>-2.276</u>	<u>1.043</u>

12. Vaste activa aangehouden voor verkoop

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Op 1 januari	190	0
Toevoeging	0	190
Herclassificatie	-190	0
Verkoop	<u>0</u>	<u>0</u>
Op 31 december	<u>0</u>	<u>190</u>

In 2006 zijn de activa van Transnational Publishers Inc. gekocht. Dit betreft een boekenfonds op het gebied van internationaal recht. De losbladige uitgaven van dit fonds zijn in 2007 als niet-strategisch aangemerkt, omdat de klanten van deze losbladige uitgaven niet tot de kern van de markt van Brill behoren en Brill weinig expertise heeft met dit type produkt.

In 2008 is uit onderzoek gebleken dat het omvormen van de losbladige uitgave tot andere productvormen waarvoor Brill wel de expertise in huis heeft goede vooruitzichten laat zien. Op basis van dit onderzoek heeft Brill besloten de losbladige uitgave van dit fonds niet langer voor verkoop aan te houden en weer op te nemen in de strategische activa. Er is geen bijzondere waardevermindering geboekt.

13. Geplaatst kapitaal en reserves 2008 2007

<i>Geplaatst kapitaal</i>	aantal x 1.000	aantal x 1.000
Aantal gewone aandelen van EUR 0,60 per aandeel	1.874	1.855

<i>Gewone aandelen</i>	aantal x	EUR x
<i>Uitgegeven en volgestort</i>	1.000	1.000
1 januari 2007	1.810	1.086
Uitgegeven op 12-6-2007 stock dividend	45	27
1 januari 2008	1.855	1.113
Uitgegeven op 26-05-2008 stock dividend	19	12
31 december 2008	1.874	1.125

<i>Overige reserves</i>	interest omrekenings- reserve	valuta omrekenings- reserve	totaal	<i>Interest omrekeningsreserve</i>
1 januari 2007	-15	-127	-142	De interest omrekenings- reserve omvat het aandeel
Resultaat herwaardering	10	-72	-62	in de waardeinstijging of - daling van een afdekkings-
Belastingen over herwaarderingsresultaat	4	-25	-21	instrument waarvan is vastgesteld dat het een effectieve afdekking betreft.
Netto resultaat herwaardering	14	-97	-83	
31 december 2007	-1	-224	-225	<i>Valuta omrekeningsreserve</i> De valuta omrekenings- reserve omvat de koers-
Resultaat herwaardering	1	17	18	verschillen die voortvloeien
Belastingen over herwaarderingsresultaat	0	0	0	uit de omrekening van de jaar- rekeningen van buitenlandse
Netto resultaat herwaardering	1	17	18	dochterondernemingen.
31 december 2008	0	-207	-207	

14. Rentedragende leningen

	datum opname	effectief percentage ¹⁾	vervaldatum	uitstaande schuld	
				2008	2007
¹⁾ Het effectief rentepercentage houdt rekening met bij de leningen behorende renteswap					
Kortlopend					
Banklening	2003	5,9%	2008	0	500
Banklening	2006/I	5,6%	2008	250	1.000
Banklening	2006/II	5,6%	2008	228	224
Banklening	2007	5,6%	2010	150	0
Kasgeldlening	2007	5,5%	2008	0	600
Bankkredieten		EURIBOR + 1,25%	Direct opvraagbaar	4.510	1.114
Bankkrediet RusAr		Variabel	Direct opvraagbaar	0	15
				5.138	3.453
Langlopend					
Banklening	2006/I	5,6%	2009	0	250
Banklening	2006/II	5,6%	2009–2011	456	672
Banklening	2007	5,9%	2009–2011	650	800
				1.106	1.722

In 2003 is een standby roll-over leningovereenkomst afgesloten van EUR 5 mln. Deze lening heeft een looptijd van 5 jaar. Aflossing vindt plaats in driemaandelijke termijnen van elk EUR 250 duizend en is in 2008 geheel afgelost.

In 2006 zijn twee leningen afgesloten vanwege acquisities. De eerste lening is begin 2006 afgesloten. Het gaat om een lening van EUR 1,5 mln met een looptijd van drie jaar. Aflossing vindt plaats vanaf het laatste kwartaal van 2007 in driemaandelijke termijnen van elk EUR 250 duizend. De tweede lening is in het laatste kwartaal van 2006 afgesloten en betreft een lening van USD 1,3 mln met een looptijd van vier jaar. Aflossing vindt plaats vanaf begin 2008 in vier termijnen per jaar van USD 81 duizend.

In 2007 is een lening van EUR 800 duizend afgesloten voor het beschikbaar stellen van een achtergestelde lening aan het pensioenfonds (noot 7). De achtergestelde lening is in 2008 aan het pensioenfonds kwijtgescholden vanwege de overgang naar een andere

pensioenuitvoerder. Deze lening wordt afgelost vanaf 2009 tot en met 2011. Pandrecht op voorraden en debiteuren is verstrekt als zekerheid op de leningen. De waarde van de verpande voorraden en debiteuren per ultimo 2008 is EUR 17.363 duizend (2007: EUR 16.990 duizend). De verpanding strekt tot zekerheid voor de voldoening van alle in hierboven genoemde leningen. Verder is bepaald dat de totale netto schuld niet meer dan drie keer EBITDA mag bedragen en dat het garantievermogen ten minste 50% van het balanstotaal is, waarbij het balanstotaal wordt vermeerderd met off balance verplichtingen en verminderd met de immateriële activa, uitgezonderd de uitgave rechten, actieve belastinglatenties, deelnemingen en vorderingen op aandeelhouders en/of Directie. Aan deze ratio's is op balansdatum voldaan.

De kasstroom gerelateerd aan rentedragende leningen per jaar is (bedragen x 1.000):

Per 31 december 2008

Jaar	2009	2010	2011	2012	2013	totaal
Aflossing in EUR	4.956	549	125	0	0	5.630
Aflossing in USD (in EUR)	258	246	176	0	0	680
Totaal	5.214	795	301	0	0	6.310

Per 31 december 2007

Jaar	2009	2010	2011	2012	2013	totaal
Aflossing in EUR	3.068	446	549	125	0	4.188
Aflossing in USD (in EUR)	270	255	243	230	0	998
Totaal	3.338	701	792	355	0	5.186

De kasstroom is inclusief rente. De aan de leningen gerelateerde renteswap wordt aangehouden tot het einde van de looptijd en wordt tegelijkertijd met de rente betaling afgewikkeld.

Per 31 december 2008 was er een onbenutte toegezegde kredietruimte van EUR 990 duizend beschikbaar (2007: EUR 2.286 duizend).

15. Pensioenen en overige regelingen inzake vergoedingen na uitdiensttreding

Nieuwe regeling

Op 12 december 2008 is door de Nederlandse medewerkers van Brill besloten om de pensioenaanspraken onder te brengen bij Interpolis Solidair. De daarbij behorende uitvoeringsovereenkomst tussen Brill en Interpolis is een toegezegde bijdrageregeling.

In volgende tabellen wordt aangegeven de samenstelling van de kosten van de tot en met december geldende toegezegd-pensioenregeling die zijn opgenomen in de geconsolideerde winst-en verliesrekening, de financiering en de afloop van de tot 2007 in de geconsolideerde balans opgenomen bedragen voor de

toegezegd-pensioenregeling vanwege de overgang naar de toegezegde bijdrageregeling. De kosten 2008 zijn bepaald op basis van een projectie gemaakt per eind 2007. De kosten van de overgang naar verzekerde regeling bestaan uit de afboeking van de balanspost pensioenverplichting en andere bijkomende kosten (EUR 1,648 duizend).

Oude regeling

Per 1 januari 2007 was overgegaan van een toegezegd-pensioenregeling op basis van eindloon naar een toegezegd-pensioenregeling op basis van middelloon met voorwaardelijke indexering. Gelijktijdig is het opbouwpercentage van de regeling aangepast van 1,75% naar 2,00%. De effecten zijn:

wijziging	effect op bruto verplichtingen	effect op kosten pensioenopbouw
Eindloon naar middelloon	- EUR 167 duizend	- EUR 42 duizend
Opbouw van 1,75% naar 2,00%	+ EUR 625 duizend	+ EUR 51 duizend

Het uiteindelijke financiële effect van deze wijziging is verantwoord onder uit voorgaande dienstjaren toegerekende pensioenkosten in 2007.

Toegezegde bijdrageregeling Verenigde Staten

De medewerkers in de Verenigde Staten hebben een beschikbare premieregeling. De premielast opgenomen in de winst- en verliesrekening was EUR 40 duizend (2007: EUR 27 duizend).

<i>Kosten van de vergoedingsregeling (opgenomen in lonen en salarissen)</i>	2008	2007
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-572	-711
Uit voorgaande dienstjaren toegerekende pensioenkosten	-16	-12
Rentekosten pensioenverplichting	-703	-639
Verwacht rendement op fondsbeleggingen	858	808
Effect vanwege limiet in paragraaf 58(b) van IAS 19	0	-57
Netto actuariële (winst)verlies	-2	149
Overgang naar verzekerde regeling	-1.648	0
Netto kosten van de toegezegde pensioenregelingen	-2.083	-462
Werkelijk rendement op fondsbeleggingen	-1.119	276
 <i>Balansposten m.b.t. kosten van de pensioenregelingen</i>	 2008	 2007
Bruto verplichting u.h.v. toegezegde (pensioen)regelingen	-14.429	-13.489
Reële waarde fondsbeleggingen	15.378	14.239
	949	750
Niet-opgenomen netto actuariële winsten/ verliezen	-940	-921
	-9	0
Overgang naar verzekerde regeling		
Pensioenverplichting	0	-171

<i>Mutaties in de contante waarde van de verplichting toegezegd-pensioenverplichting zijn als volgt:</i>	2008	2007
Beginstand bruto verplichting u.h.v. toegezegd-pensioenregelingen	13.489	13.944
Rentekosten	703	639
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	572	711
Bijdrage werknemers	119	106
Uitgekeerde bedragen	-454	-460
Overgang naar verzekerde regeling	-14.429	0
Aanpassing van de pensioenregeling	0	454
Actuariële winst (-) of verlies (+) op verplichtingen	0	-1.905
Eindstand bruto verplichting u.h.v. toegezegde pensioenregelingen	0	13.489

<i>Mutaties in de reële waarde van de fondsbeleggingen zijn als volgt:</i>	2008	2007
Beginstand reële waarde fondsbeleggingen	14.239	14.039
Verwacht rendement	858	808
Bijdrage werkgever en werknemers	735	882
Uitgekeerde bedragen	-454	-460
Overgang naar verzekerde regeling	-15.378	0
Actuariële winst (+) of verlies (-) op de beleggingen	0	-1.030
Reële waarde fondsbeleggingen, 31 december	0	14.239

<i>De belangrijkste categorieën van fonds- beleggingen als percentage van de reële waarde van de totale fondsbeleggingen zijn als volgt:</i>	2008	2007
Europese aandelen	0%	33%
Europese obligaties	0%	62%
Vastgoed	0%	5%

<i>Mutaties in de uit voorgaande jaren toegerekende pensioenkosten:</i>	2008	2007
Op 1 januari	200	-242
Afschrijvingen uit voorgaande jaren toegerekende pensioenkosten	0	-16
Overgang naar verzekerde regeling	-200	0
Effect overgang van eind- naar middelloon	0	458
Op 31 december	0	200

*De belangrijkste uitgangspunten die
worden gebruikt bij het vaststellen van
de verplichtingen uit hoofde van pensioen-
regelingen zijn als volgt:*

	2008	2007	
Disconteringsvoet	5,30%	5,30%	Het verwachte rendement op de activa is bepaald aan de hand van een beleggingsmix van 60% met vast rentende waarde en 40% in aandelen en vastgoed. Daarbij is uitgegaan van een rendement van 4,5% op de vast rentende waarden en een rendement van 7,5% op aan- delen en vastgoed.
Verwacht rendement op activa	6,00%	6,00%	
Toekomstige salarisverhogingen	1,80%	1,80%	
Toekomstige pensioenverhogingen	1,80%	1,80%	

*Samenvattend zijn de bedragen voor het hui-
dig en de vier voorgaande boekjaren:*

	2008	2007	2006	2005	2004
Bruto verplichtingen	0	-13.489	-13.944	-13.464	-11.499
Reële waarde fondsbeleggingen	0	14.239	14.039	12.042	9.993
Overschot (+) / tekort (-)	0	750	95	-1.422	-1.506
Ervaringsaanpassingen van fondsverplichtingen	0	215	-287	646	-796
Ervaringsaanpassingen van fondsbeleggingen	0	-876	602	-811	318

16. Handelsschulden en te betalen posten (kortlopend)

	2008	2007	
Vooruitontvangen omzet	5.185	4.615	Vooruitontvangen omzet heeft betrekking op abonnementsgelden. Deze wordt gedurende het jaar als omzet genomen naar rato van uitgeleverde abonnementen.
Handelsschulden	3.117	2.882	Handelsschulden zijn niet-rentedragend en hebben normaliter een betalingstermijn van 30 dagen.
Belasting en sociale premies	207	341	
Overlopende passiva	1.436	2.300	
Overige te betalen posten	1.088	1.506	Belastingen, sociale premies, reserveringen en overige te betalen posten worden gedurende het boekjaar afgerekend.
	11.033	11.644	

17. Financiële instrumenten

	boekwaarde		reële waarde	
	2008	2007	2008	2007
<i>Financiële activa</i>				
Geldmiddelen	2.234	2.172	2.234	2.172
Achtergestelde lening pensioenfonds	0	1.020	0	1.020
Valutatermijncontracten	0	301	0	301
Handelsvorderingen en overige vorderingen	7.989	8.125	7.989	8.125
<i>Financiële verplichtingen</i>				
Bankkredieten	-4.510	-1.129	-4.510	-1.129
Handelsschulden en overige te betalen posten	-11.033	-11.644	-11.033	-11.644
Rentedragende leningen				
Leningen tegen variabele rente	-1.734	-2.946	-1.734	-2.946
Leningen tegen vaste rente	0	-1.100	0	-1.100
Renteswap	-49	-1	-49	-1
Valutatermijncontracten	-340	0	-340	0

Brill heeft eenvoudige financiële instrumenten. Doordat de rente van deze instrumenten gelijk is aan de kapitaalskosten, is de reële waarde gelijk aan de boekwaarde.

Classificatie van de financiële instrumenten per 31 december 2008

	leningen en vorderingen	tegen reële waarde met waardeveranderingen verwerkt in de winst- en verliesrekening	totaal
Activa			
Handelsvorderingen en overige vorderingen	7.989	0	7.989
Geldmiddelen en kasequivalenten	2.234	0	2.234
Totaal	10.223	0	10.223
Passiva			
Bankkrediet en rentedragende leningen	6.244	0	6.244
Handelsschulden en overige te betalen posten	11.033	0	11.033
Renteswaps	0	49	49
Valutatermijncontracten	0	340	340
Totaal	17.277	389	17.666

Classificatie van de financiële instrumenten per 31 december 2007

	leningen en vorderingen	tegen reële waarde met waardeveranderingen verwerkt in de winst- en verliesrekening	tegen reële waarde met waardeveranderingen verwerkt in de winst- en verliesrekening	totaal
Activa	8.125	0	0	8.125
Handelsvorderingen en overige vorderingen	0	0	301	301
Valutatermijncontracten	1.020	0	0	1.020
Achtergestelde lening pensioenfondsen	2.172	0	0	2.172
Geldmiddelen en kasequivalenten	11.317	0	301	11.618
Totaal	16.819	0	301	17.120
Passiva	5.175	0	0	5.175
Bankkrediet en rentedragende leningen	11.644	0	0	11.644
Handelsschulden en overige te betalen posten	0	1	0	1
Renteswaps	0	0	0	0
Totaal	16.819	1	0	16.820

18. Financieel risico management

Valutarisico

Brill's financiële rapportage is gebaseerd op de euro. De us dollar is de enig andere voor Brill relevante munteenheid. In 2008 komt ongeveer 38% (2007: 40%) van de inkomsten van Brill uit Noord-Amerika. Deze inkomsten worden gefactureerd in us dollars. De us dollar prijzen moeten voorafgaand aangekondigd worden en worden in de regel één keer per jaar aangepast. Bij het bepalen van de prijzen in us dollar wordt het wisselkoersrisico verdisconteerd.

Het merendeel van de kasuitgaven is in euro's, waardoor er een overschot aan us dollars ontstaat. Beleid is om ongeveer 90% van de verwachte vrije kasstroom voor de komende 12 maanden in us dollars met termijncontracten te verkopen. Op balansdatum was voor USD 7,5 miljoen (2007: USD 7,7 miljoen) aan termijncontracten afgesloten met een marktwaarde van EUR -340 duizend (2007: EUR 301 duizend).

Naast het gebruik van termijncontracten kan het valutarisico worden beperkt door het vervangen van uitgaven van euro's door uitgaven in us dollars en door het aangaan van schulden in us dollars ter compensatie van vorderingen in us dollars. Per saldo blijft er een zeker valutarisico.

Niet-gerealiseerde waardemutaties worden verrekend in het resultaat. Dit valutarisico wordt verlaagd door, waar mogelijk, verplichtingen in us dollars aan te gaan. Dat kunnen schulden in us dollars zijn. Ook termijncontracten voor de verkoop van us dollars behoren hiertoe.

In 2008 was er een negatief valutaresultaat van EUR 562 duizend (2007: positief EUR 373 duizend).

Onderstaande tabel geeft het effect van een waarde-mutatie van de us dollar ten opzichte van de Euro op de winst en het eigen vermogen:

Gevoeligheid resultaat en eigen vermogen voor us-dollar

	effect op winst voor belastingen in jaar	effect op het eigen vermogen in jaar
2008		
EUR : USD + 5%	-161	-194
EUR : USD - 5%	141	179
2007		
EUR : USD + 5%	-103	-143
EUR : USD - 5%	106	148

Het effect op winst voor belasting wordt voornamelijk veroorzaakt door aanpassing van de netto omzet welke voor een substantieel deel in us dollar worden gefactureerd. De verandering van de waarde van activa en passiva in us dollar inclusief valutatermijn-

contracten dempt dit effect. Het effect op het eigen vermogen wordt voornamelijk veroorzaakt door de aanpassing in waarde van de investeringen in deelneming in de Verenigde Staten.

Renterisico

De rente op de langlopende leningen en de kortlopende bankkredieten zijn variabel en gebaseerd op de geldmarkt. Een rente-swap wordt afgesloten als op basis van renteverwachtingen voor de geld- en kapitaalmarkt er een redelijke mate van zekerheid bestaat dat door het afsluiten van een renteswap de totale rentelasten lager zullen zijn.

Op basis van de renteverwachtingen wordt bepaald of de rente op langlopende leningen wordt afgedekt met een renteswap. De renterisico's op de langlopende leningen in EUR uit 2006 en 2007 en in USD uit 2006 zijn in 2008 afgedekt met renteswaps. In noot 13 wordt meer informatie over deze leningen gegeven. De reële waarde van de renteswaps is bepaald door de marktwaarde daarvan. De gemiddeld effectieve rente per jaar op de renteswap van de EUR leningen is 5,92% en van de USD lening 5,572%.

Onderstaande tabel geeft de gevoeligheid aan van een wijziging van de rente:

Gevoeligheid resultaat en eigen vermogen voor rente

	effect op winst voor belastingen in jaar
2008	
rente + 1%	-4
rente - 1%	4
2007	
rente + 1%	-36
rente - 1%	36

Het effect op de winst voor belasting wordt voornamelijk veroorzaakt door stijging van rentelasten op kortlopende rentedragende schulden en een afname van de waarde van de renteswap. Het effect op het eigen vermogen is nihil door verwerking van de renteswap via winst- en verliesrekening.

Kredietrisico

De activiteiten van de vennootschap concentreren zich in West-Europa, de Verenigde Staten en Japan. Ruim 80% van Brill's verkopen loopt via derden, zoals verzendboekhandels en tijdschriftenagenten. In de markt is een verdere concentratie van handelsklanten gaande. Hoewel de kans op een faillissement van een handelsklant onveranderd is, nemen door deze concentratie wel de gevolgen van een mogelijk faillissement toe.

Voor de levering van boeken heeft Brill een passende kredietcontrole beschikbaar. Gestelde krediettermijnen, kredietlimieten, het sturen van herinneringen en het inschakelen van incassobureau's zijn belangrijke onderdelen van dit beleid. De kasstroom is gevoelig voor de betalingstermijn van debiteuren. De betalingstermijnen worden nauwkeurig bewaakt. In 2008 was de gemiddelde omloop snelheid van de debiteuren in Noord Amerika 95 dagen (2007: 112 dagen) en in de rest van de wereld 93 dagen (2007: 98 dagen). De verwachting is dat de huidige kredietcrisis geen noemenswaardig effect zal hebben op het kredietrisico van Brill.

Bij de levering van tijdschriften bestaat in beginsel geen debiteurenrisico omdat levering van de tijdschriftnummers pas na ontvangst van betaling van de abonnees plaatsvindt. Het is in het belang van de uit-

gever de abonnee een ononderbroken levering van nieuwe afleveringen te bezorgen en om die reden kan de uitgever in een enkel geval geneigd zijn te leveren voordat betaling plaatsvindt. In dit kader bestaat er een beperkt risico met betrekking tot abonnementsgelden die door de afnemende bibliotheek zijn afgegeven aan een tijdschriftenagent, maar die nog niet zijn overgeschreven op de bankrekening van de uitgever.

Het risico op de handelsdebiteuren per 31 december wordt nader toegelicht bij noot 10.

Liquiditeiten risico

De liquiditeitspositie wordt regelmatig beoordeeld aan de hand van het seizoenspatroon in de kasstroom, alsmede de verwachte ontwikkeling van ontvangsten en uitgaven. Vooral het beheer van het werkkapitaal is een belangrijk instrument voor verbetering van de liquiditeit.

Het beleid is de continuïteit van de onderneming te waarborgen door flexibel gebruik te kunnen maken van kredietfaciliteiten en langlopend vreemd vermogen of eigen vermogen aan te trekken ter financiering van structurele maatregelen die waarde toevoegen.

Onderstaande tabel geeft aan wanneer contractuele financiële verplichtingen betaald moeten worden.

Betaling financiële verplichtingen	Per direct	< 3 maanden	3 tot 12 maanden	1 tot 5 jaar	> 5 jaren	Totaal
Per 31 december 2008						
Rentedragende schulden inclusief rente	4.510	264	441	1.095	0	6.310
Handelsschulden en overige te betalen posten	8.370	1.374	1.289	0	0	11.033
Valutatermijncontracten	0	121	219	0	0	340
Totaal	12.880	1.759	1.949	1.095	0	17.683

Betaling financiële verplichtingen	Per	< 3	3 tot 12	1 tot 5	> 5	
Per 31 december 2007	direct	maanden	maanden	jaar	jaren	Totaal
Rentedragende schulden inclusief rente	1.129	336	1.874	1.847	0	5.186
Handelsschulden en overige te betalen posten	9.524	493	1.627	0	0	11.644
Valutatermijncontracten	0	-105	-196	0	0	-301
Totaal	10.653	724	3.305	1.847	0	16.529

Financieel beleid

Het financieel beleid is gericht op het solide financiering van de groeidoelstellingen van de onderneming, waarbij de vrije kasstroom voldoende moet zijn om de kosten en aflossing van vreemd vermogen en het constant dividend te kunnen betalen. Uitgegaan wordt van een solvabiliteit tussen de 40% - 60%.

19. Gesegmenteerde informatie

De primaire segmentatiebasis is naar boeken en tijdschriften, ongeacht gedrukte of elektronische exploitatie, omdat deze een verschillend risicoprofiel hebben.

De bedrijfsonderdelen van Brill exploiteren zowel boeken als tijdschriften, waardoor het risicoprofiel van deze bedrijfsonderdelen min of meer gelijk is. De secundaire informatie is geografisch.

De segmentering naar boeken en tijdschriften is:

	boeken		tijdschriften		totaal	
Per 31 december	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Omzet						
Verkoop van goederen	17.906	18.754	7.807	7.129	25.713	25.883
Totaal	17.906	18.754	7.807	7.129	25.713	25.883
Brutowinst						
Brutowinst per segment	11.388	12.003	5.774	5.147	17.162	17.150
Activa en verplichtingen						
Onderhanden werk	1.940	2.275	219	105	2.159	2.380
Gereed product	8.266	7.913	0	0	8.266	7.913
Handelsvorderingen	5.954	6.697			5.954	6.697
Niet-toegerekende activa					20.518	19.970
Totaal activa					36.897	36.960
Vooruit ontvangen omzet	698	354	4.200	4.260	4.898	4.614
Niet-toegerekende verplichtingen					14.118	13.559
Totaal verplichtingen					19.016	18.173

Geografische verdeling van de omzet Per 31 december	Europa		Noord-Amerika		rest van de wereld		totaal	
	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Omzet								
Verkopen aan externe klanten	12.192	11.830	9.847	10.330	3.674	3.723	25.713	25.883
Onderlinge verkopen tussen segmenten	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsopbrengsten per segment	<u>12.192</u>	<u>11.830</u>	<u>9.847</u>	<u>10.330</u>	<u>3.674</u>	<u>3.723</u>	<u>25.713</u>	<u>25.883</u>
Activa en verplichtingen								
Vaste activa	15.462	15.489	62	46	0	26	15.524	15.561
Vlottende activa	<u>21.237</u>	<u>21.217</u>	<u>136</u>	<u>170</u>	<u>0</u>	<u>12</u>	<u>21.373</u>	<u>21.399</u>
Totaal activa	<u>36.699</u>	<u>36.516</u>	<u>198</u>	<u>216</u>	<u>0</u>	<u>38</u>	<u>36.897</u>	<u>36.960</u>
Totaal verplichtingen	<u>18.969</u>	<u>18.023</u>	<u>47</u>	<u>50</u>	<u>0</u>	<u>100</u>	<u>19.016</u>	<u>18.173</u>

20. Kosten

20.1 Kostprijs van de omzet	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Technische productiekosten	6.996	7.143
Afschrijving immateriële vaste activa	493	442
Verzendkosten	386	400
Royalties	<u>676</u>	<u>748</u>
	<u>8.551</u>	<u>8.733</u>

¹⁾ De kosten voor toegezegd- pensioen regelingen zijn inclusief bijdrage werknemers. Voor afwikkeling van de pensioenregeling verwijzen we naar de toelichting onder nummer 15.	20.2 Personeelskosten	<u>2008</u>	<u>2007</u>
	Salarissen en lonen	6.276	5.999
	Sociale verzekeringen	694	640
	Toegezegd-pensioen regelingen ¹⁾	1.985	414
	Toegezegde bijdrage regelingen	<u>290</u>	<u>171</u>
	Personele kosten	9.245	7.224
	Salarissen en lonen geboekt op projecten	<u>-1.510</u>	<u>-1.309</u>
	Personele kosten verantwoord onder de bedrijfslasten	<u>7.735</u>	<u>5.915</u>

21. Financieringsopbrengsten, financieringskosten en resultaat uit desinvesteringen

21.1 Financieringsopbrengsten	2008	2007
Ontvangen interest	16	71
Gerealiseerde koersverschillen uit termijn- contracten in vreemde valuta	0	688
	16	759

21.2 Financieringskosten	2008	2007
Betaalde interest	-328	-357
Koersverschillen uit termijncontracten in vreemde valuta en renteswap	-498	0
Resultaat koersaanpassingen van overige activa en passiva	-228	-314
	-1.054	-671

21.3 Overige baten

In 2008 betreft dit een resultaat op de verkoop van het tijdschrift *Advanced Powder Technology* (EUR 7 duizend) en een resultaat op afstoting van de joint venture RusAr inclusief uitgaverechten van RusAr overgenomen via IDC (EUR 73 duizend). Het resultaat 2007 betreft de boekwinst op de ruil van tijdschriften Sage. Deze ruil is nader toegelicht in noot 3.

22. Winst per aandeel

De winst per aandeel is berekend door de winst na belastingen toe te rekenen aan de houders van gewone aandelen en te delen door het gewogen gemiddeld aantal gewone uitstaande aandelen.

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Winst (x EUR 1.000)	179	2.998
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen voor gewone winst per aandeel	1.865.590	1.835.948

Winst per aandeel

Gewone winst per aandeel toe te rekenen aan aandeelhouders van Koninklijke Brill NV

0,10

1,63

Verwaterde winst per aandeel toe te rekenen aan aandeelhouders van Koninklijke Brill NV

0,10

1,63

Per balansdatum stonden er geen aandelen-opties of aflosbare preferente aandelen uit die kunnen leiden tot verwatering van de winst per aandeel.

Na balansdatum hebben zich geen transacties in aandelen voorgedaan.

23. Uitgekeerd en voorgesteld dividend

Over 2007 was voorgesteld een dividend van EUR 0,81 per aandeel van EUR 0,60 nominaal. Dit dividend werd aangeboden als EUR 0,41 contanten per aandeel en als EUR 0,40 keuze-dividend per aandeel. In 2008 is EUR 1.103 duizend in contanten betaald. Het overige bedrag is voldaan in de vorm van stockdividend.

	<u>2008</u>	<u>2007</u>
<i>Vastgesteld en uitgekeerd gedurende het jaar</i>		
Dividend op gewone aandelen	1.103	241
Betaald dividend voor 2007: 81 cent (2006: 71 cent)		

Voorgesteld ter goedkeuring (niet opgenomen als verplichting per 31 december)

Dividend op gewone aandelen	0	1.502
Voorgesteld dividend voor 2008: 0 cent (2007: 81 cent)		

<i>Voorgestelde winstverdeling</i>	2008
Dividend op gewone aandelen	0
Toevoeging aan winstreserve	179
Winst	179

24. Niet uit de balans blijvende verplichting

Er is een huurcontract voor het kantoorgebouw in Leiden. Deze overeenkomst heeft een looptijd tot en met september 2014. Vanwege de huurovereenkomst is een bankgarantie verstrekt van EUR 90 duizend.

Daarnaast is er een huurcontract afgesloten voor kantoorruimte in Boston. Dit contract loopt tot en met 2013. Verder worden bedrijfsauto's geleased. Deze leasecontracten hebben een looptijd van 4 jaar. Het betreft operationele leaseovereenkomsten.

De financiële verplichtingen vanwege leasing zijn:

Per 31 december 2008 (bedragen x 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	2014 e.v.
Bedrijfswagens	87	61	26	8	0	0
Huur	438	452	466	490	502	317
Totaal	525	513	492	498	502	317

Per 31 december 2007 (bedragen x 1.000)	2009	2010	2011	2012	2013	2014 e.v.
Bedrijfswagens	129	99	66	36	0	0
Huur	409	422	436	450	473	787
Totaal	538	521	502	486	473	787

In december 2008 is er een intentieverklaring overeengekomen voor de aanschaf van software voor de automatisering van het uitgeefproces. De totale verplichting die hieruit voortvloeit is EUR 900 duizend. De uitgaven zullen voor het overgrote deel in 2009 vallen.

25. Informatie over verbonden partijen

Dochterondernemingen

De geconsolideerde jaarrekening bevat de jaarrekening van Koninklijke Brill NV en de volgende (dochter)ondernemingen:

		2008	2007
<i>% belang</i>			
Brill USA, Inc.	Verenigde Staten	100%	100%
RusAr Archive Publishers	Rusland	0%	50%

Brill USA Inc. heeft als taak de distributie van boeken in Noord-Amerika. De boeken worden van Koninklijke Brill NV gekocht met een marktconforme korting op het moment dat er een verkoop aan derden plaatsvindt.

RusAr Archive Publishers richt zich op het digitaliseren en exploiteren van Russische Archiefmateriaal. In 2008 is Brill uit de joint venture RusAr gestapt (zie noot 4).

Beloning sleutelfunctionarissen

De vennootschap wordt bestuurd door één statutair directeur onder toezicht van de Raad van Commissarissen.

De commissarissen ontvangen uit hoofde van hun functie jaarlijks een beloning. Er is geen sprake van een bonusuitkering of een beloning op termijn, zoals opties in aandelen. Er worden geen pensioenrechten opgebouwd die ten laste van de vennootschap komen.

De beloning van de directeur bestaat uit een vast en een variabel deel. Het variabel deel bestaat uit een korte termijn bonus van maximaal 50% van de vaste beloning en een drie-jaars lange termijn bonus van maximaal 20% van de vaste beloning. De directeur heeft geen beloning in opties of aandelen. Daarnaast bouwt de directeur ten laste van de vennootschap pensioenrechten op. De bezoldiging van de directie wordt nader toegelicht in het remuneratieverslag.

Bezoldiging van de leden van de Raad van Commissarissen	2008	2007
Jhr. mr. H.A. van Karnebeek	8.000	20.000
Prof. dr. P.J. Idenburg	0	4.844
Mr. R.E. Rogaar	19.750	12.656
Drs. ing. H.P. Spruijt	19.750	17.500
Mr. A.R. baron van Heemstra	16.455	0
	<u>63.955</u>	<u>55.000</u>
Bezoldiging van de directeur	2008	2007
Drs. H.A. Pabbruwe		
Salaris	217.500	209.100
Bonusuitkering	22.000	124.000
Pensioenlasten	32.161	56.000
	<u>271.661</u>	<u>389.100</u>
Totaal bezoldiging van commissarissen en directeur	<u>335.616</u>	<u>444.100</u>

26. Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen belangrijke wijzigingen in de bedrijfsvoering, transacties of acquisities na balansdatum doorgevoerd of aangekondigd.